



**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

2. Obiectum quod idæa diuina sit extrinsecum Deo non est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94274)

CERTAMEN II.

Objectum quoddam idea divina sit extrinsecum Deo non est.

1. Sole creaturæ possibiles idæ, ex quarum præcognitionum imitatione creata Deus producat centuræ à Scoto, Okamo, & Durando supra, Bassoli d. 36. quæst. 2. a. 2. Gerion de vita spiritali licet 1. Corollar. 12. Reputant probabile Richard. d. 36. q. 2. a. 2. & Maior d. 35. q. 1. line. Sententia huius fundamentum præcipuum est, quia res in executione suis essentis solis in statu possibilitatis præcognitis à Deo ad amullum conformantur, eisque perfectissime imitantur; non autem diuinum aliquid, à quo magis quam ouum ab Angelo, imò infinite distant. Secundo: quia, ni Deus cognosceret creaturas possibiles, & se cognosceret, non posset eas producere; quemadmodum nec se cognito posset producere chimæram; posset autem creaturas producere cognita earum essentia, & possibilitate, & si seipsum non nosset: id autem idæa est, quo solo cognito posset artifex operari; nequit autem operari eo ignorato. Tercio: quia in mente entitatis artificis res faciendæ præcognita idæa ad ipsam operandam est, nihilque vterius requiritur. Recte enim Aristoteles aiebat 7. Metaph. text. 28. Imitatio in materia fieri à similitudine in anima, quia præconcepta sui exequendæ idæa est, & exemplar. Cæterum opinio hæc merito rejicitur à scholasticis reliquis: non solum, quoad negatiuum excludendi à ratione idææ diuinæ omnia prædicata diuina quod prima ratio mox diluenda contendit; sed quoad posituum de admittendis ad illius rationem creaturæ, quod reliquæ contendunt, et si non eueniant, Tertia male innititur testimonio Aristotelis quod de causa finali est non de exemplari, nec ratio inibi tacta quid probat adhuc de ideis artificum creatorum.

2. Necinde ad idæam artificis increati consequentia tenetur, idæa quippe, & exemplar idem, quod Archetypus, & prototypus, seu primum exemplar est, quod aliud exemplar non supponit, ex cuius præcognitione imitatione artefactum procedat: quocirca, & si deus artefactum vi possibile & faciendum, necdumque factum ad ipsum faciendum idæam, & exemplar esse posse, quia nihil prius, quod opus imitetur ab Artifice creato præcognitum est, aut cum à Deo ipsius essentia necessaria cognitioni creaturarum cognita (vt primum, & adæquatum specificatum scientiæ diuinæ) præcedat, ipsamque, pro suo quæque modulo, primario imitetur, atque ex eius imitatione primario procedat: essentia diuinæ (& si quod diuinum aliud à creaturis imitabile est) rationem idææ diuinæ propriè loquendo male noster Ruiz aduersariis concessit d. 8. text. 4. n. 1. creaturas possibiles, ipsarum absolute faciendarum idæas Deo secundario esse dicique posse: cum illud secundario rationem destruit idææ diuinæ, respectuque artificis increati Dei secundum argumentum à Gabriele exegitatum, quod vexauit plures, nullius est ponderis. Solum enim probat cognitionem essentiarum faciendarum pro statu possibilitatis necessariam esse, vt fiant; quia nimirum abique cognitione materiæ faciendæ, seu circa quam versari actio, & executio agens intellectualis debet, nequit actio prodire; non autem probat eam idæam, & exemplar propriè esse. Ad quod satis non est, materiam faciendam, debere necessitati prænotici ad eiusdem executionem; sed etiam, vt quid primario imitandum: quare si è sola eius materię præcognitione opus ederet, haud quaquam ex ære, idæa, & causa exemplari prodiret, vt citari à Deo debet, neque aliter potest.

3. Dico igitur primo: essentia creaturarum idææ, & exemplaris diuinæ propriam rationem non habent; est

Christoph. de Ortega, de Deo Vno, Tomus I.

communis scholasticorum conclusio pro ea stant, præter nuper citatos, reliqui: idèò singulatim non recitandis eam luadent pleraque Patrum testimonia Certam. 3. pro nostra Conclusione referenda, non tamen adeo aperte, vt opposita Conclusio graui Theologicæ Censuræ subiaceret, vt magis puri scholastici, quam dogmatici, & eruditi Theologi nonnulli arbitrantur vigentissimum Censuræ fundamentum videret illud Augustini q. 46. ex libro 83. quæstionum. *Vbi arbitrandum est esse idæas, nisi in ipsa mente creatoris? Non enim extra se quiddam possum intueri, vt secundum id constitueret, quod constituitur; nam hoc opinari sacrilegum est.* Verum, vt, quid facilegijs censura nocet Augustinus, intelligatur, sciendum est: apud Platonem, & eius Græcos Ascleas frequentem esse idæarum diuinarum, & mentionem, & doctrinam, non tamen adeo puram, exactam, & exactam, & constantem, vt Patribus, & Theologis Christianis fidei luce illustratis fuit, stantebat primò idæas æternas esse, & incommutabiles, & permanentes, quo superlaudatur à Iustino Martyre, & à Maximo recitandis Certam. 3. Hinc, quia Deum æternum, immutabilem, semperque eodem modo permanentem iudicabat, idæas, & exemplaria æterna Deum esse quandoque aiebat: de quo proinde à Clemente Alex. 4. Stromat. vers. finem certam, etiam tertio recitando laudatur. Cæterum, cum artificum creatorum exemplaria, & idæas extra ipsos positas semper videret, æternas illas suas, atque immutabiles idæas extra Deum positas esse aliis locis docuit, ad quam sententiam respicientes, eius & Ascleas Græcorum idæas, tanquam somniantium deliria ridebant. Ambros. 4. de fide ad gratian. c. 3. postinit. & 1. exhamer. c. 1. init. Cyrill. Alex. 2. contr. Julian. versis finem. §. videtur. Nazianz. orat. 33. 1. de Theolog. num. 33. ad quem sic Basil. in hoc errabat Plato, quod idæas, hoc est exemplares rerum formas, & abstractas à singularibus species realiter communes, & vniuersales extrinsecum Deo constituebant: aiebatque Deum, in hac quasi exemplaria, respicientem res sensibiles condidisse. Atque hoc sensu idæas Platonicas refert, ac refellit Aristoteles 3. Metaph. à text. 10. cum quo etiam S. Thom. 1. p. q. 15. a. 1. ad 1. & Eusebius Cæsariensis aliquando Platonem significasse fateatur 11. de præparat. Euang. c. 11.

4. Contra hunc planè Platonis, & Græcorum Philosophorum Ascleas errorē scribebat Anselmus c. 10. Monolog. verbis illis: *Nihil omnino aliunde assumptum, unde, vel eorum quæ factura (diuina substantia) erat formam in se ipsa conpingeret, vel ea ipsa id, quod sunt, perferret.* Hoc posito facile monstratur, neque hunc Anselmi locum, nec quæ asserti possunt ex Patribus similia contra nobis aduersam præfatorum Theologorum de essentia, & possibilitate creaturarum, siue de creatis possibilibus idææ diuinæ rationem, & proprietatem fatentibus, ita expresse aduersari, vt in eam, temeritatis saltem nota ferri merito possit. Nam, & rerum essentias, creaturasque possibiles, pro eo statu immutabiles permanentes, atque adeo indefectibiles, æternæ subinde veritatis quotidie in Theologia, (vt de diuinis idæis Patres aiunt) abique censura, vel minima auditur, ac defenditur. Cum autem pro eo possibilitatis statu posita absolute, & existentia, non sint, ab æterno absolute non sunt posita, nec Deus cum ex eorum, quæ talium, scientia, & intuitione, tanquam exemplarium, ipsa operaretur, vt aiebat quandoque Plato: *aliquid extra se possum, vt secundum illud constitueret, quod constituebant intueretur, vt contra eum errorē negabat Augustinus.*

5. Oppositum verò iure aiebat Augustinus, sacrilegum esse: Tum quia non vnam solum contra fidem, sed creaturas omnes factas, imò, & quæ fieri possent exemplaris absolute existentia ab æterno, & in æternum Deo coæta, & extrinseca habere ex eo errore infertur, et si creata esse asserantur: Tum, quia, si asserantur Deo extrinseca ipsique coæta, Deum, & increata esse, pluralitas deorum in duceret sacrilegio maiori. Neutrum autem horum ex opinione aduersa inferatur, vt patet: quare ipsa sua censura, qua notanda, ac lugillandæ sententiæ præfatorum Theologorum,

Bbb 2 aduersæ

aduersæ copiam aliis fecisse Augustinus videtur, nihil se contra illam eo loci intendere, nec per ipsum aliis in eam censuras licere satis claret & alios quidem minus eruditos Theologos, ac vocum tenuis testimonii Patrum abutentes præfate sententiæ censuram iniussæ, non miraretur; valde autem miror nostrum Ruiz, qui, cum d. 82. sect. 2. erroris Platonici de ideis eruditionem obseruet, nihilominus d. 81. sect. 2. num. 3. dixerit æque certum esse idearum diuinas Deum ipsum, neque aliquid extra ipsum ac idearum esse in Deo dixerat num. 1. ubi aiebat in Deo siue diuinas idearum esse à nullo Theologo posse absque temeritate negari; cum tamen de hoc concors sit Patrum & Theologorum, & expressa sententia; de illo autem Scotistæ, Nominales, & Durandistæ omnes expresse dissentiantur: quorum sententiam Maior, & Richardus probabilem iudicant: etenim Patribus nihil sit contra eam ita expressum, vt commodam solutionem, non habeat.

6. Idque est ex recitatis, & recitandis Patribus certum, 3. longe vero similis germaniusque conclusio nostra tradita sit; non ita tamen, vt contra ipsos aduersam conclusionem esse, valeat ex eorum testimoniis conuinci. A ratione verò probatur primò ab exclusionem supra facta argumentorum pro conclusione aduersa. Secundò à priori in eorum exclusionem facta quia de ratione idearum, & exemplaris propriè dicti est archetypum, & primum exemplar primarioque imitabile, & imitandum ab artifice ex eius cognitione in opere edendo: atqui huiusmodi est essentia diuina, seu quidquid diuinum idearum diuinæ rationem habere monstrabimus certum, 3. primarioque de necessitate à Deo cognitum, & quo primario imitabile & imitandum à Deo est in creaturis efficiendis, quorum nihil conuenit rerum essentis pro statu possibilitatis à Deo secundario cognitum; ergo nec pro eo statu idearum diuinæ, seu artificis diuini esse propriè possunt: Confirmatur. Nam ponamus pictorem transumptum Petri, Petrum habere præsentem, ac simul aliud eisdem transumptum, nec posse, vt penicillo Petrum, imò neque præsens aliud Petri transumptum intueri, vt Petrum iterum depingat, quia Petrum ipsum præstareatur, ac penicillo etiam in efformanda pictura illa imitetur: eequid illorum picturæ illius idearum erit? transumptum illud, an Petrus? hic planè ita euenit Artifici Deo in sua essentia, cuiusque cognitione respectu possibilitatis, & cognitionis eorum, quæ non sine formali cognitione essentia (vt opte adæquati specificatiui, & primarij scientiæ obiecti) possibilitatem cognitio formalis esse, intelligiue potest, vt sæpe ostendimus, & adeo respectu possibilitatis, qui primum eius est, & primum, necessitati in cuiusvis creaturæ effectione imitandum; ergo, est obiectiue adsit, & intentionaliter præsens essentia creata possibilis, secundaria essentia, & quasi diuinæ transumptum, hæc sanè, non autem essentia creata possibilis, Deo Artifici idea propria, & exemplar erit.

7. Tertiò perfectissimum, summumque artificem Deum summum perfectissimumque exemplar solummodo decet, cuiusmodi essentia creata, seu creaturæ possibilis non sunt; vt patet: ergo nec sunt idea, & exemplar proprium ipsius. Confirmant nonnulli ex bonitate quia creata nulla Deo finis esse potest; sed sola bonitas diuina. Ceterum Deum finem, qui rerum sibi propriè loquendo esse non posse dubitari à sano: Philosopho, aut Theologo non valet. Neque enim sui ipsius, aut alicuius diuini affectionem, & possessionem, quam entitate sua & à creatis independenter præhabet, illarum productione assequi potest, vel intendere, vt finis qui ratio requirit: sed neque se vt finem sui, siue ex cuius complacentia cuncta operetur Deus, habet, vt latius controu. 4. & 5. cum pluribus Theologis persequar. Vbi quo sensu Alpha & Omega, siue principium & finis creatorum atque vniuersa propter se ipsum operari dicatur in scripturis Deus rigide Theologicè examinamus. Melius ex reliquis rationibus cauendi quæ in Deo reperiuntur, confirmatur; quia esse principium actuum creaturarum, siue omnipotentem Deum per omnipotentiam Deo prorsus intrinsicum, atque ab extrinseco omni absolutam, & independentem, etiam

extrinsecus, per meliorem, intrinsicè verò, per Theologiam omnem habet: ergo & esse causam exemplarem creaturarum non per earum possibilitatem (alioqui ea ratio causæ secundum eius totam rationem intrinsicam, in extrinseco Dei constitueretur) sed per suammet entitatem habet Deus. Confirmatur secundò: quia ratio principij Physici actui Deo digni, debet esse potentia actiua indiuisibiliter actiue creata omnia emittenter continens, ac subinde, quæ omnipotentia simul re ipsa, siue omnium potentia sit: ergo & ratio principij idealis Deo digni debet esse, quod eminenter indiuisibiliter idealiter omnia contineat, ac prouide omni siue omnium idea simul re ipsa sit; quod possibile creata nequeunt habere. Confirmatur tertio, quia non est idea dignè Deo ratio quæ creato Artifici idearum eadem proprietate esse potest. Possent autem possibilia eadem proprietate esse idea faciendorum, (si Deus vt potest) eorum omnium notitiam præberet: ergo in eis idearum Deo ratio non stat.

8. Hæc è Summi Artificis Dei dignitate, & perfectione negatiua de possibilitibus creatis conclusionem nostram probant. Subiungamus quartam rationem probatiuam ex natura, & essentia idearum, & exemplaris propriè & vniuersim sumpti petiti: est eam noster Ruiz citata d. 82. sect. 3. a. n. 1. ad 4. vt debilem rejiciat, quia modum, quo exemplar causat cum modo, quo causat finis (nempe media sui cognitione) male confundit, nec debite, & accurate dispicit, ac distinguit. De ratione causæ veræ, & propriè exemplaris, seu idearum, est realis distinctio ab effectu per ipsam idealiter producta: alii distinctio hæc creaturæ factæ, vel absolute faciendæ ab ipsa possibili esse nequit: ergo creaturæ possibilis respectu ipsius factæ, vel absolute faciendæ nequit habere rationem idearum. Minor nobis, & nostro Ruiz, atque toti Scholæ Societatis Philosophica dignitas, & principium est. Maior probatur primo quia effectus idearum est vera huius realis, nec solum per rationem, & chimerica, imago, & imitatio; alii eisdem ad se ipsum vera realis, ac non facta, & pure rationis imitatio, & imago esse non potest: ergo ratio effectus idealis dicitur necessario distinctionem realem idearum ab effectu per ipsam idealiter producta. Nec satis est quod non, nisi per cognitionem, causat idea effectum: quemadmodum, nec, nisi per cognitionem, causat finis, qui se ipsum existentem causat cognitum, vt possibilis, etiam morio, & modus cauendi finis per cognitionem solum est, vt in executione, & absolute fit id ipsum, quod cognoscitur possibile: & ea apponatur media, quæ in statu etiam possibilitatis vtilia cognoscuntur, vt cognitum finis absolute apponatur: quare, & ex motione, modoque cauendi finis implicat aliud absolute in executione apponi, quam quæ cognita in statu possibilitatis sunt: ac morio, & modus cauendi idearum cognitæ non est vt absolute ponatur id ipsum, quod cognoscitur, sed eius realis imitatio, & imago, ad normam, & imitationem eius, quod cognitum, vt exemplar illius est: vnde non solum de facto diuersa realiter sunt Pictorum transumpta per artem à Prototypis siue exemplaribus suis depicta (quod in effectu respectu suæ causæ finalis esse nequit) verum necessarò effectus idealis, siue eius vera imago, & imitatio realiter ab idearum, & exemplari diuersus esse debet. Confirmatur: quia merita etiam non, nisi cognita, causant præmium; & carita etiam non, nisi cognita, causant principia causari ab ipsis meritis possunt, neque sub ipsa merita cadere. Confirmatur: quia causa exemplaris, & si media cognitione causat, tamen ad genus causæ efficientis, sicut, & merita; non autem ad genus causæ finalis per omnes reducit.

9. Dices: verum quidem esse causam exemplarem non mouere solum, vt res, quæ cognita est, fit, sicut finis, sed vt ad normam, & imitationem cogniti exemplaris fit: quare & ad genus causæ efficientis, sicut, & plaris fit: reduci, non autem ad genus causæ causam meritoriam, reduci, non autem ad genus causæ finalis, & posse prouide realiter à suo effectu distinguui; non autem ita distinguui debere sicut meritum à premio distinguui debet, neque ab hoc possunt, meriti adhuc principia, causari: est merita ad genus etiam

causæ efficientis reducatur: quia, etsi, tam meritum, quam exemplar intentionaliter solum, ac non, nisi media sui cognitione, ad suos effectus moueant; aut merita non, nisi absolute existentia, & præexistentia physice prioritate naturæ ad præmium mouent, cum quo pugnata præmio, vel meritum eius, vel principia præsupposita ad meritum posse causari. At verò exemplaris, seu ideæ existentia absoluta, & realis præsentia non requiritur, ut idealiter eius effectus ab ipsa, ad cuius normam, & secundum ipsam procedat; sed satis est, ut intentionaliter, & in cognitione, quemadmodum finis præsentetur: quæ sanè præsentia creaturæ possibilis respectu sui ipsius absolute faciendæ, vel factæ procudubio competit: nec magis ad amulum imago, & imitatio ex cogitari potest quam identitatis omnimoda cum suo exemplari intentionaliter præsentato: qualis est rei factæ ad seipsam cognitam, & præsentatam, seu re præsentatam ut possibilem.

10. Contra primo: quia Augustinus recitatus num. 3. ver. med. & Anselm. num. 4. sub initio absolutam existentiam, & præsentiam exemplaris, & ideæ in se, etsi eius etiam cognitionem, requiritur illis verbis: *non enim quidquam extra se possum intrinsecus utique absolute, & in se possum, & præsentem, nam faciendum in statu possibilitatis intentionaliter præsentem, & cognitionem præsentatum Deo non ignorabat Augustinus: solamque negabat in se actu præsentem Deo adesse reales illas & abstractas formas, & ideæ Platonis, quas impugnabat: ac proinde ad diuinum aliquid actu in se præsentem quod intrinsecus, recurrit, ut exemplar diuinum inueniret, ut Anselmus: non aliunde formam, seu exemplar à diuina substantia compactum dixit, quæ absolutam exemplaris in se actualem existentiam sonant: quare etiam pro diuina idea assignanda ad ipsam diuinam substantiam actu in se præsentem, & existentem abiit: quod ipsum recitandi Patres certam. 3. nos docent: ergo ex parte existentie, & præsentie requisita, & à Deo cognoscenda in ideâ, ut suum causet idealiter effectum meritorie portis, quam finali causâ ideâ, & exemplar assimilatur. Contra secundo: quia, etsi sola intentionalis præsentia ideæ requireretur, tamen obiecti faciendi ab ideâ, & exemplari suo requireretur entitatis distinctio ob rationem realem, & verè, ac non fictâ, imitationis: quare non sufficit statuum eiusdem rei, & entitatis diuersitas, ut supra dicebamus. Hoc idem Patres docent præfati Augustinus illis verbis, ut secundum id constitueret, quod constitueret: Vbi duo aperte obiecta distinguuntur: alterum exemplar, suæ id secundum quod constituendum; aliud quod constituendum est secundum illud, suæ exemplaris, & ideæ effectus: & clarius adhuc Anselmus dicens: non aliunde faciendorum compeisse Deum in se ipso formam, vel ea ipsa aliunde compata, id quod sunt, (nimirum quæ faciendæ & futura sunt) peticeret quibus formam, & exemplar, quo res sunt, & in suo esse perficiuntur ab eo, quod ipsæ res sunt, suæ ab ipsarum esse entitatis distinctio: quod identitati entitatis rei absolute futuræ respectu sui, ut possibilis repugnat: quo ostenditur rei factæ ad se ipsam, ut possibilem, non solum perfectissimam, & ad amulum similitudinem esse non posse, sed nec esse posse veram nullam: Et quamvis Sanctus Thomas quæst. 14. ad 1. videatur admittere donum, quæ est in materia attingere similitudinem & imitationem donus, quæ est in mente artificis: quæ non alia esse videtur, quam domus eadem cognita, ut possibilis; tamen non est eadem ut possibilis; sed alia possibilis etiam, & mente suis delineationibus figurata, ut expresse eodem exemplo vsus docuit Augustinus recitandus à nobis certam. 3. num. 1. ex tract. 1. in Ioan. & certe Sanctus Thom. non agit de possibili cognito, sed de exemplaribus creatis, & per participationem ideæ diuinæ, seu primarij exemplaris, talibus secundariis, quæcumque illa sint, & hæc attingere ad similitudinem Dei secundum representationem rationis intellectus à Deo ut domus, &c. Quibus solum docet imitationem exemplaris primarij, quam secundarium creatum (quod in corpore per subordinationem ad primarium tale esse debere merito dixerat) non autem quidquam*

de possibilitate entitatis identitatis effectus idealis (quod suum exemplar imitari verè, & realiter debet) cum ideâ & exemplari suo.

CERTAMEN III.

Quid diuinum Deo exemplar, & idea propria est.

1. Ideam, siue exemplar proprium diuinum, ipsum Deum esse, ex dictis certam. 1. est euidens conclusio: quia nihil Deo extrinsecum, adhuc secundum statum possibilitatis (de quo solum esse queritio possit) consideratum est idea diuina: cum ob summi artificis Dei, ac suæ diuinæ artis perfectionem, & decentiam: tum ob proprij exemplaris essentiam, & naturam: ergo idea proprietatis, diuina aliquid Deo intrinsecum est, ac subinde ipse Deus: id constanter Patres tradunt, Iustin. Mart. orat. exhort. ad gent. post med. laudat Platonem: esse quandam antiquiorem speciem separatam ab ipsa, quæ sensu percipitur: illam etiam rerum exemplar nominare solitus. Deum per hoc exemplar rerum intelligens. Clem. Alex. 4. Strom. versus finem: Merito Plato enim, qui idem contemplatur, dicit videtur esse Deum inter homines: quia nimirum Deum contemplaretur, Euseb. Caes. 11. de præparat. Euang. c. 11. Plura in hac sententiam ex libro de Republica, & ex Timæo refert, & circa medium, ipsum bonum boni ideam censet Plato, ut sit creatoris idea ipsum bonum summum, & creatis bonis antiquius prius, & primum, nempe Deus: eodemque sensu Platonem intelligit libro de eius placitis apud Eusebium ibidem Didymus, cuius hæc verba: est autem idea perpetua substantia causa, & principium, ut singularia talia sint, qualis est ipsa: & quemadmodum primitiua sensibilibus exemplaria ad hæc corpora præcedunt: sic, quæ omnia in se ipsa continet, pulcherrima, & aque perfectissima, huius mundi exemplar est: ad quam à creatore Deo ab inuenerunt substantia mundus simile formatus. Sicque Iustinus, & Augustinus Platonem intelligunt: in eandem de diuinis ideis sententiam consentiunt Cicero 1. Tullianar. ac de Oratore, & Seneca epist. 68. & quamquam Platonem primum eius vocis ideam inuentorem fuisse refertur Augustinus quæst. 46. ex octoginta tribus; tamen rem ipsam ex Socrate, & Moysè didicisse testatur, & quoad nominis inuentionem, idem censet Augustinus. 7. de Ciuit. cap. 28. circa med. ut Varro obseruat, & Viues ad eum locum: atque eandem fuisse de ideis Deo identificatis sententiam Philonis, & Hebræorum à Moysè edoctorum docet Eusebius cap. 12. init. expressius, ut infra referemus: & citato cap. 11. Didymum de recitatis proximè sic laudans. Hæc didymus ex sententia Platonis: quæ omnia multi alij sapientissimi ille Moyses, à quo hæc isti detorserunt breuissimè conscripsit, & cap. 12. fine. Hæc latius diximus, ut ostendamus ideam animalium in intelligibili mundo positas, à quibus sensibilia ista secundum Platonem creatur, ab Hebræorum scriptura esse derivatas. Cui consentit Elias Creten. seu potius Billius ad orat. 33. Nazian. num. 31. Clithouxus in 1. Damasceni cap. 12. post med. Socratem & Platonem ideæ rationem ex Moysè didicisse.

2. Dionys. 5. de diuin. nominibus: *exemplaria dicimus esse essentia rerum effectrices rationes quæ in Deo conuinctæ ante fuerunt, quas scripta diuina prædestinationes appellant, id est præsignationes, & prælineamenta rerum, non, prout prædestinationis vox Theologis sonat diuinaque, ac bonas voluntates, quæ constituunt, & faciunt omnia.* Postremis hæc verbis exemplaria diuina in actu exercito, siue idealiter actu operantia, res ipsas, & effectus suos explicuit, ut patet & eiusdem capituli commentario, hæc Sanctus Maximus apud Albertum 1. p. q. 55. memb. 2. sub injt. causa primordiales sunt principia, quæ grati ideæ vocant.

Bbb 3 cant